

I

Waar ik dat jaar het meest naar verlangde, was een vriendje. Ik was zeventien en had nog nooit een afspraakje gehad. Al het andere had ik wel: borsten, okselhaar, maandelijksse ongemakken, het verlangen. Reken maar dat ik het verlangen had.

Ooit, toen ik nog klein was en nog niet zo goed op de hoogte was van het hoe en wat, hadden mijn beste vriendin en ik gedaan alsof we de liefde bedreven. We hadden onze benen gespreid en in elkaar geschaard tot we kruis tegen kruis zaten, met de gymschoen van de een onder de neus van de ander. Mijn oma had ons betrapt. Ze stuurde Cecily naar huis en gaf mij een pak slaag met een houten pollepel en sloot me op in de provisiekast, waar ik Weesgegroetjes moest opzeggen. Er was geen twijfel mogelijk, zei ze: dergelijke interesses had ik van mijn moeder. Misschien was dat wel zo. Maar zelfs op die jonge leeftijd had ik voor mezelf al besloten dat dergelijke interesses zo slecht nog niet waren.

Desalniettemin was ik zeventien geworden met niet meer dan één valentijnskaart van Wayne Carmelee en drie gestolen kussen van een Deense Eagle-scout onder de tribune op de braderie in Sandpoint in Idaho.

Dit was een bron van grote persoonlijke wanhoop voor me, en mijn zusje Megan van negen maakte het er allemaal niet beter op, bereidwillig als ze altijd was om te bevestigen dat ik inderdaad zo lelijk was als ik zelf veronderstelde te zijn. Ze offerde ook dat jengens me waarschijnlijk vonden stinken.

Mijn vader zei dat ik alleen maar geduld hoefde te hebben. Het was iets natuurlijks, en de natuur zou vanzelf haar weg vinden. Mijn tijd zou heus wel komen, zei hij. Ik antwoordde dat als we

niet zo vaak verhuisd waren, de natuur haar weg misschien al lang gevonden zou hebben.

Uiteindelijk zocht ik mijn heil dus maar bij mama. Ik vroeg haar wanneer zij voor het eerst verliefd was geworden.

‘Hans Klaus Fischer,’ zei ze tegen me. Ze was de keukenvloer aan het schrobben toen ik bij haar kwam, op handen en knieën op het linoleum, haar haar bij elkaar gebonden met een rode bandana. Ze pauzeerde even terwijl ze over de vraag nadacht. En grijnsde. Ze reikte naar haar sigaretten op het aanrecht en ging toen weer op de grond zitten met haar rug tegen het aanrechtkastje naast de gootsteen. Ze sloeg haar benen over elkaar en liet de asbak op haar knie balanceren. ‘Dat was toen ik in Dresden woonde bij tante Elfie. Weet je, ik werd niet geacht met jongens om te gaan. Ik was net vijftien geworden en tante Elfie zei dat ik nog niet uit mocht gaan. Ze waren heel streng in die tijd, weet je.’ Met een glimlach in haar ogen stak ze de sigaret aan. We wisten allebei dat wat tante Elfie zei waarschijnlijk nauwelijks enige invloed had op mijn moeders doen en laten.

‘Hij was de zoon van de bakker. Ik kwam met hem in contact omdat tante Elfie me elke dag om een brood stuurde. Als ze Birgitta had gestuurd, was het misschien wel heel anders gelopen. Misschien zou ik hem dan nooit hebben ontmoet. Maar Birgitta was de luiaard van ons tweeën.

‘Enfin, hij stond altijd achter in de winkel de broden van de planken te halen.’ Ze zweeg even, haar ogen nog steeds op mij gericht. ‘En denk je dat hij knap was?’

‘Was hij knap, mama?’ vroeg ik. Als mama een verhaal vertelde, spoorde je haar altijd aan om verder te gaan. Dat was de helft van de lol.

‘Was hij knap? Dat zal ik je vertellen. Zijn haar had ongeveer dezelfde kleur als dat van jou. Een beetje donkerder misschien, en glad naar beneden gekamd. Zo droegen de jongens hun haar in die tijd. Zijn ogen waren blauw, nou ja, misschien meer blauwgroen. En licht. Heel licht, licht blauwgroen. Zoals de kleur die oud glas soms heeft. En hij had heel mooie lippen. Dun. Normaal gespro-

ken hou ik niet van dunne lippen bij een man, maar bij Hans Klaus Fischer stond het... hoe zal ik het zeggen... heel gewichtig. Hooghartig, dat is het juiste woord. Dan stond hij achter in de winkel en haalde de broden van de planken, en dan dacht ik bij mezelf: Mara, jij móét die jongen als vriendje zien te krijgen. Alleen al als je naar hem keek, kon je zien hoe gewichtig hij was.'

Ze grijnsde naar me. 'Ik was heel erg verliefd op hem. Ik ging elke dag brood halen, en terwijl ik stond te wachten, kon ik alleen maar denken aan het kussen van die mooie, gewichtig uitzierende lippen.'

'En heb je ze ook gekust?'

'Nou, in het begin was het heel moeilijk om te zorgen dat hij me zelfs maar zag staan. Ik was slechts één van de vele meisjes die verliefd waren op Hans Klaus Fischer.'

'Maar je hebt hem wel zover gekregen dat hij verliefd op je werd, hè?' vroeg ik.

Ze zat nog steeds te grijnzen. Met één hand stopte ze lange slieren haar terug onder haar bandana, en ze zei niets. Mama hoefde ook niets te zeggen. Ze grijnsde enkel.

'Wat heb je gedaan? Hoe heb je het voor elkaar gekregen dat hij je zag staan terwijl er zoveel andere meisjes waren?'

'Ik begon er in mijn uniform van de *Bund Deutscher Mädchen* naartoe te gaan. Elke dag. Zelfs als er geen bijeenkomst was. Hij was namelijk groepsleider bij de Jeugdbeweging.' Ze pauzeerde even, dacht na en bestudeerde de punt van haar sigaret. De glimlach keerde terug op haar lippen. 'Soms zag ik hem achter in de winkel staan, en dan had hij zijn uniform aan. Hij zag er heel knap uit in dat uniform. Hij kreeg een soort air van trots over zich als hij zijn uniform aanhad; ik kon zien dat hij het gevoel had dat hij iemand was in dat uniform. Dus ik dacht bij mezelf: Mara, hij zal je leuk vinden als hij denkt dat je een actief lid bent van de BDM.'

'En was dat ook zo?'

Ze knipoogde naar me.

'Wat zei tante Elfie toen? Vond ze het erg dat je omgang had met een jongen terwijl dat eigenlijk niet mocht?'

‘Nou, wel een beetje. Eerst wel. Maar ik vertelde haar uit welke goede familie Hans kwam. Ik vertelde haar wat een geweldige jongen hij was. Hij deed het heel erg goed op school, weet je, en ik had zijn vader in de bakkerij een keer tegen Frau Schwartz horen zeggen dat Hans Klaus misschien zou worden uitgekozen voor de Adolf Hitler School. Het was bijna zeker, zei hij. Dus toen tante dat eenmaal wist, zei ze dat ik vrijdags wel met hem uit dansen mocht gaan. Als Birgitta meeding. Je weet wel.’ Ze lachte.

‘Om ervoor te zorgen dat ik nooit echt te weten zou komen hoe het zou zijn om die mooie lippen te kussen. Ze waren heel streng in die tijd. Heel anders dan nu.’

‘Maar hoe kreeg je hem zover dat hij verliefd op je werd, dat wil ik weten. Hoe kreeg je hem überhaupt zover dat hij je mee uit vroeg?’

De sigaret met gestrekte arm voor zich houdend, staarde mama ernaar voordat ze hem uiteindelijk uitdrukte in de asbak. De vloer om ons heen was nog steeds nat, en we zaten naast elkaar met onze rug tegen de keukenkastjes, verschanst achter schrobborstels, de emmer en dweilen.

‘Ik deed iets tamelijk ondeugends,’ zei mama. Haar stem was laag en samenzweerderig.

‘Wat dan?’

‘Nou, toen hij een keer naar de toonbank van de winkel kwam om met me te praten, zei ik tegen hem dat ik in werkelijkheid de kleindochter van de aartshertog was.’

Ik lachte. ‘Echt waar?’

‘Ik zei tegen hem dat mijn opa de aartshertog was en dat ik voor mijn veiligheid naar Dresden was gestuurd. Om bij tante Elfie te gaan wonen, die in werkelijkheid helemaal niet mijn tante was, maar gewoon een kindermisje dat door mijn familie was ingehuurd om voor me te zorgen.’

Dat vond ik buitengewoon amusant. Ik zag het al helemaal voor me, mijn mama die het bracht met zoveel melodramatisch realisme dat die arme Hans Klaus Fischer ongetwijfeld niet geweten moet hebben wat hem overkwam.

‘Waarom deed je dat in vredesnaam?’ vroeg ik.

Ze haalde haar schouders op en giechelde. ‘Ik weet het niet. Ik deed het gewoon. Ik wilde ervoor zorgen dat hij me leuk zou vinden. Ik was bang dat dat niet zo zou zijn.’

‘Maar het was een leugen, mama,’ zei ik, nog steeds geamuseerd door het beeld dat ik voor me zag.

Ze haalde nogmaals haar schouders op en tuitte peinzend haar lippen. ‘Nee. Niet echt. Gewoon een verhaaltje. Het was niet mijn bedoeling om te kwetsen. Er waren gewoon niet genoeg interessante waarheden om aan hem te vertellen.’

‘En daarom vertelde je hem maar dat de aartshertog je opa was?’

‘Weet je, je moet begrijpen dat ik echt wanhopig verliefd op hem was. Ik wilde gewoon dat het leuk zou zijn tussen ons. Ik dacht dat als hij dat geloofde, hij me vast wel mee uit dansen zou willen nemen. En zodra hij me eenmaal beter had leren kennen, zou het er niet meer toe doen van wie ik familie was.’ Ze keek naar me, en er dansten pretlichtjes in haar ogen. ‘Je moet goed begrijpen dat ik pas vijftien was. Iedereen van vijftien is een beetje gestoord.’

‘Is hij ooit achter de waarheid gekomen?’

Ze haalde haar schouders op en richtte zich op op haar knieën om de rest van de vloer te dweilen. ‘Dat weet ik niet. Nadat ik naar Jena ben gegaan, heb ik hem nooit meer gezien.’

Ik droomde. Het ging over ons huis in Stuart Avenue, waar we hadden gewoond voordat Megan geboren was. Ik was boven in het kleine zolderkamertje waar mijn vader een slaapkamer voor mij van had gemaakt. Ik stond voor het raampje en keek naar beneden, naar de straat. Maar in plaats van de olmen die aan weerskanten van Stuart Avenue hadden gestaan, waren er zonnebloemen. De straat was verlaten, maar de zon scheen en het was echt prachtig.

Hoewel het leek op het huis in Stuart Avenue, wist ik dat het dat niet was. Het was het appartement in Detroit waar we een tijdje hadden gewoond toen ik nog heel klein was. Hoewel de slaapka-

mer boven bij Stuart Avenue hoorde, wist ik dat de trap naar beneden zou voeren naar het appartement in Detroit.

In de droom kon ik mama horen huilen. Ze zat op een kartonnen doos in de schemerige bergruimte onder de trap. Maar ik was nog steeds boven in het huis in Stuart Avenue.

‘Lesley, word je nou nog eens wakker?’

Met een ruk schrok ik wakker.

Megan stond in de deuropening van mijn slaapkamer. Ze had alleen een onderbroek aan en een veel te groot T-shirt met de tekst NASA JOHNSON SPACE CENTER/HOUSTON erop. Leunend tegen de deurpost zette ze één voet tegen de scheen van haar andere been. ‘Papa zegt dat je nu direct moet opstaan, Lesley. Hij moet vanochtend een poosje naar zijn werk en hij zegt dat jij beneden moet komen en bij mama moet blijven zolang hij weg is.’

‘Hoe laat is het?’

‘Bijna negen uur. Papa zegt dat hij na de lunch terug is.’

Ze draaide zich om en ging weg zonder de deur achter zich dicht te doen.

Ik deed mijn ogen dicht. Ik kon me de droom nog precies herinneren. Ik was zo abrupt wakker geworden dat de droom me was bijgebleven en levensecht leek, zelfs nu hij langzaam verwaagde.

Tegen de tijd dat ik me had aangekleed en naar de keuken was gegaan, was mijn vader al vertrokken. Megan zat te ontbijten. Ze had haar stoel een eindje van de tafel af geduwd, haar benen opgetrokken onder de royale plooien van het NASA T-shirt. Mama was bezig de ontbijtboel af te ruimen en de afwas in de gootsteen te zetten. De radio stond keihard aan. De *Radio Ruil Rubriek*. Mijn moeder was verslaafd aan dat programma en fantaseerde altijd over de voordeeltjes die ze er hoopte te halen.

Ik reikte over de tafel heen en pakte een snee brood om in het broodrooster te doen. Het was volkorenbrood, vol knapperige pitjes en zaden. Hoewel je er heerlijke toast van kon maken, was het lastig te eten, aangezien de pitjes en zaden alle kanten op vlogen. En Megan, die er al van zat te eten, maakte de zaak er niet beter

op. Ze zat de pitjes en zaden eruit te pulken en legde die zorgvuldig op haar knieën, die, opgetrokken onder het t-shirt, een hobbelig platform vormden. Vervolgens likte ze de zaden eraf met het puntje van haar tong. Een voor een.

‘Werkelijk, Megan, je eet als een varken,’ zei ik.

Megan legde weer een pitje klaar, keek naar mij om zich ervan te verzekeren dat ik het zag, en likte het toen loom op met het puntje van haar tong.

‘Mama, kijk nou toch. Kijk nou wat voor gore bende Megan ervan maakt met haar toast.’

Mijn moeder, die bij de gootsteen stond, draaide zich om. Ze keek even naar Megan en schudde haar hoofd. ‘Straks liggen er overal kruimels,’ zei ze. ‘Ga rechtop zitten en doe je voeten naar beneden.’

Ik liep naar de kast om de Rice Krispies te pakken.

‘Megan, mama heeft gezegd dat je je voeten naar beneden moet doen,’ zei ik toen ik terug aan tafel kwam met mijn kommetje ontbijtgranen.

‘Ja, en? Jij bent mijn moeder niet.’

‘Nou, maar zij wel. Dus doe het, Megan. Mama heeft gezegd dat het moest.’

‘Probeer me maar te dwingen, dan.’

Geërgerd ging ik zitten.

Toen Megan door bleef gaan met pulken aan haar toast, stak ik mijn arm uit en greep een van haar benen beet. Met een ruk trok ik het been naar de grond.

Mama negeerde ons. Ze bleef met haar rug naar ons toe staan en ging gewoon door met afwassen. Ze had een Brillo-sponsje in de ene hand en de oude, gietijzeren braadpan in de andere hand, en die gaf ze er flink van langs. Af en toe pauzeerde ze even en nam ze een trekje van de sigaret die in de asbak in de vensterbank lag. Eén keer zette ze de radio harder. Maar ze draaide zich geen enkele keer om.

Toen Megan een nieuwe boterham wilde pakken, klemde ik mijn hand om haar pols.

‘Hou op!’ zei Megan, iets harder dan nodig was. ‘Doe niet alsmaar zo bazig tegen me, Lesley.’

‘Ik word er misselijk van zoals jij je toast zit te eten, dat weet je heel goed. Je krijgt niet nog een boterham. Je maakt er expres een puinhoop van.’

‘Laat me met rust.’

‘Mama? Zeg tegen Megan dat ze moet ophouden. Ze zit nog steeds aan haar brood te pulken. Ze heeft daarnet helemaal niet naar je geluisterd.’

‘Lesley, laat me los. Laat mijn arm los! Ik meen het.’ Megan sprong overeind en rukte haar arm los. Door de beweging viel haar stoel met een harde klap achterover.

Mama draaide zich om.

Stilte.

We keken haar allebei aan. Ze pakte haar sigaret en drukte hem uiterst zorgvuldig uit in de asbak. Het werd zo stil in de kamer dat ik dacht dat ik het geluid van de sigaret tegen het glas van de asbak kon horen, ondanks het rumoer van de *Radio Ruil Rubriek*.

Vermoeid bracht mama een hand omhoog en streek ermee door het haar langs haar gezicht. ‘Wat mankeert jullie? Jullie zijn zusjes. Waarom maken jullie toch altijd ruzie?’

We gaven geen antwoord. Het had geen zin om antwoord te geven.

‘Ik begrijp jullie niet,’ zei mama. ‘Waarom zijn jullie niet gelukkig? Jullie hebben zo’n goed leven. O’Malley en ik, we houden van jullie. We geven jullie alles. En toch zijn jullie niet gelukkig.’

‘We zijn wel gelukkig,’ zei Megan.

‘We zaten gewoon maar wat te klieren, mama,’ zei ik. ‘Het was niet de bedoeling dat het zou klinken alsof we ruzie hadden. Toch, Megan? Het was maar gespeeld.’

‘Ik begrijp jullie niet.’

‘We zijn wél gelukkig, mama,’ zei Megan nog een keer, en in haar stem klonk lichte wanhoop door. ‘Zie je wel? Zie je wel? Ik glimlach. Ik ben gelukkig. Ik en Lesley zijn allebei echt gelukkig. Niet huilen, oké?’

Maar het was al te laat. Mama liet haar gezicht in haar handen zakken. Toen rende ze de keuken uit. Wij bleven achter, luisterend naar het schuifelende geluid van haar ongelijkmatige voetstappen op de trap tot het werd overstemd door de radio.

Megan begon ook te huilen. De omgevallen stoel lag nog steeds achter haar op de grond. Ze stond daar maar naar mij te kijken terwijl de tranen over haar wangen liepen.

‘Hé, Megs, wil je nog wat eten? Wafels uit het broodrooster, misschien? Die vind je zo lekker, Meggie. Niet huilen, oké? Zal ik een paar wafels voor je klaarmaken? Dat is je lievelingskostje.’

Haar ogen droogvegend, schudde ze haar hoofd. Toen zette ze de stoel recht op en liep ook de keuken uit.

Mijn vader noemde het ‘buien’. Mama’s buien. Als ze er weer eens eentje had, haalde hij verdwaasd zo’n beetje zijn schouders op en glimlachte dan, alsof het gewoon een soort rare grill was, zoals mensen soms zout over hun schouder gooien als ze ermee geknoeid hebben. Hoewel ik die buien altijd verschrikkelijk had gevonden, had ik het grootste deel van mijn jeugd gedacht dat ze normaal waren. Ik dacht dat alle moeders zo deden. Ik moet een jaar of tien, elf zijn geweest voordat ik erachter kwam dat dat niet zo was.

Ik bleef alleen in de keuken achter en deed het laatste restje van de afwas dat nog in de gootsteen stond. Ik ruimde de tafel af en veegde de laatste kruimels van Megans toast op. De soppig geworden Rice Krispies gooiden ik weg.

Na een tijdje kwam Megan weer terug in de keuken. Met een grove kam probeerde ze de uiteinden van haar haar los te kammen. ‘Wil jij me helpen?’ vroeg ze, me de kam toestekend. ‘Ik krijg niet alle klitten eruit.’

Mijn zusje had prachtig haar. Net als het haar van mijn vader, was het zo donker dat het bijna zwart was, maar net als het haar van mijn moeder, was het heel erg steil. Je kon je vingers erdoorheen laten glijden en dan week het zacht golvend uiteen, als water. Het beste aan Megans haar, echter, was de lengte. Het was bijna zo lang dat ze erop kon zitten. Ze had zoveel haar en ze droeg het vaak los, aangezien het zo zwaar was dat ze geen speldjes of een

haarband kon gebruiken, zodat Megan altijd iets ongetemds over zich had. Het was zelfs zo dat mensen soms bleven staan en zich omdraaiden om nog een keer naar haar te kijken omdat ze zo'n opvallende verschijning was. Ik had mijn haar nooit zo lang mogen laten groeien toen ik zo oud was als Megan, maar ik had dan ook nooit zulk haar gehad als Megan.

‘Weet je, Les, papa vermoordt je omdat je mama aan het huilen hebt gemaakt,’ zei Megan zacht terwijl ik haar haar kamde.

‘Ik? Het was jouw schuld, jij klein varken. Papa vermoordt ons allebei.’

Ze gaf geen antwoord. Zich van me losmakend, pakte ze de kam uit mijn hand en liep naar de tafel. Ze hees zich erop en trok toen lange slierten haar naar voren om de klitten uit de uiteinden te kammen.

‘Megan, doe dat niet op tafel.’

Ze gaf geen antwoord.

‘Heb je me gehoord? Dat is niet hygiënisch. Ga ergens anders zitten.’

Nog steeds geen antwoord. Maar ze was wel gestopt met kammen. In plaats daarvan streek ze er met haar vingers doorheen en keek ernaar. ‘Les?’ vroeg ze zonder op te kijken. ‘Waarom denk je dat mama dat doet?’

‘Wat doet?’

‘Je weet wel. Dát. Ik bedoel, we zaten gewoon een beetje te klieren, dat was alles. Hoe komt het dat ze dat nooit snapt?’

Ik haalde mijn schouders op.

‘Waarom denkt ze alsmaar dat we niet gelukkig zijn? Hoe komt het dat het zo belangrijk voor haar is dat we iedere seconde honderd procent gelukkig zijn?’

‘Dat is gewoon een van die dingen, Megs.’

‘Een van wat voor dingen?’

Ik haalde mijn schouders op.

Om kwart voor elf kwam mama weer beneden. Megan en ik zaten nog steeds in de keuken. Ze liep naar de tafel en reikte naar haar sigaretten.

‘Wil je een kopje koffie?’ vroeg ik. Ik was al opgestaan.

Ze knikte en liep naar het aanrecht, boog zich naar voren en keek uit het raam. Met de vingers van één hand tegen haar lippen, stond ze te roken zonder de sigaret ook maar één keer uit haar mond te halen.

‘Er zijn geen bloemen,’ zei ze.

‘Nee,’ antwoordde ik. ‘Maar die zullen er weer in overvloed zijn zodra het lente wordt. Weet je nog hoeveel nieuwe papa er geplant heeft?’

Megan had me de waterkoker afhandig gemaakt zodat zij mama’s koffie kon klaarmaken. Zorgvuldig mat ze een schepje korrels af uit de pot. ‘Hier, mama,’ zei ze, het kokende water erdoor roerend. ‘Hier is je koffie.’ Ze perste zich tussen mama en de gootsteen in een poging om mama naar haar te laten kijken. Ze hield de mok met dampende vloeistof omhoog. ‘Hier, mama, precies zoals je het lekker vindt.’ Maar mijn moeder staarde over haar heen uit het raam.

Ze leken niet echt op elkaar, mijn zus en mijn moeder. Megan was dun en lenig en donker, als een of ander halffantasieschepsel dat uit een sprookjesboek was ontsnapt. Mama was lang en bleek, met brede, prominente gelaatstrekken. Haar haar was nog steeds zo licht als zeezand. Het enige wat Megan van haar had gekregen, waren haar blauwe ogen, en die waren ook echt blauw, als chambray-stof.

Mama keerde zich helemaal van het raam af, en Megan moest om haar heen rennen om weer voor haar te gaan staan.

‘Ik ben het hier helemaal zat,’ zei mama. ‘Het is hier veel te koud. Ik haat kou.’

Mama liep naar de tafel en ging zitten. Met beide handen nam ze uiteindelijk Megans mok koffie aan.

‘Betekent dat dat we weer gaan verhuizen?’ vroeg Megan heel zacht.

‘Ik vind het hier niet fijn,’ antwoordde mama.

‘Ik wel,’ zei Megan, haar stem nog steeds zacht en aarzelend. Mama zat haar aan te kijken over de rand van haar mok terwijl

ze van de koffie dronk. ‘Ik vind het hier fijn, mama. Ik heb vriendinnen hier. Zoals Katie en Tracey Pickett.’

Mijn moeder liet de mok zakken. ‘Er zijn geen bloemen.’

‘Maar mama, het is januari.’

Met een zucht zette mijn moeder de koffiemok op tafel. Ze staarde ernaar. ‘Maar er zijn hier geen bloemen.’

‘Er zijn nergens bloemen in januari, mama,’ zei Megan.

Mijn moeder was even stil. ‘Die waren er wel in Lébény. In Popi’s kas,’ zei ze. ‘Daar waren altijd bloemen.’

Megans gezicht klaarde abrupt op. Ze liep dichterbij naar mama toe, knielde neer en sloeg haar armen om mama’s nek. Met één hand duwde ze mama’s gezicht weg uit de richting van de koffiemok zodat ze wel naar haar moest kijken. ‘Vertel mij en Lessie dan over Lébény, mama, oké? Over Popi’s bloemen, oké? Vertel ons over die keer dat jij en Elek stiekem naar binnen gingen en Popi’s camelia’s hebben gepakt voor in je haar en dat jullie toen samen naar dat dansfeest zijn gegaan. Je weet wel. Die keer dat jullie niet laat op mochten blijven omdat het een grotemensenfeest was. Die keer dat ze “De blauwe Donau” speelden en dat jij en Elek hebben gedanst in de gang boven en dat jullie het parfum konden ruiken van alle mooie dames. Vertel ons dat verhaal, oké?’

Er kwam een zachte trek op mijn moeders gezicht. De vermoeide, bloedeloze blik verdween, en ze keek glimlachend neer op Megan, die op haar knieën naast de stoel zat. ‘Dat verhaal kennen jullie al, *Liebes*. Ik heb jullie dat verhaal al honderd keer verteld.’

‘Dat weet ik wel,’ zei Megan, en ze keek er heel ontwapenend bij. ‘Maar het is echt mijn allerliefste lievelingsverhaal. Vertel het me nog een keer, oké? Toe? Lessie en ik willen het graag horen.’

Mama zat nog steeds te glimlachen toen ze Megans gezicht aanraakte. De glimlach maakte mijn moeder beeldschon.